

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัย จะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ที่มีต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

2. สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 176 แห่ง รวม 2,190 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากร โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) คือ แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งสถานศึกษา กำหนดให้มีในทุกอำเภอ แล้วแบ่งชั้น

จำแนกตามตำแหน่ง โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง 326 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.95

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัย นำส่งด้วยตนเองพร้อมกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 326 ชุด จากนั้น ผู้วิจัย ประสานโดยตรงกับสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยกลับคืนด้วยตนเอง ได้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคืน 326 ชุด เป็นเครื่องมือที่มีความสมบูรณ์ สามารถใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป โดยแบบสอบถาม ตอนที่ 1 นำข้อมูลจากแบบสำรวจรายการ แจกแจงความถี่ วิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และแบบสอบถามตอนที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งโดยรวมและรายด้าน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า t (t-test) ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t (t-test)

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ปรากฏผลตามลำดับ ดังนี้ คือ

4.1 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

มีผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 326 คน เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 326 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.98 และครู จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 92.02

4.2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อระดับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 สรุปได้ดังนี้ คือ

4.2.1 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ด้าน และปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับด้านที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านปกครองบังคับบัญชา ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ และด้านนโยบายและการบริหาร เป็นอันดับสุดท้าย

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ระดับมาก 6 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับด้านที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า คือ ด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านปกครองบังคับบัญชา ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านนโยบายและการบริหาร และด้านความสำเร็จในการทำงาน เป็นอันดับสุดท้าย

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับด้านที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านปกครองบังคับบัญชา ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ และด้านนโยบายและการบริหาร เป็นอันดับสุดท้าย

4.2.2 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านความสำเร็จในการทำงาน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ และผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้สำเร็จอยู่เสมอ ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานได้สำเร็จ

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความสำเร็จในการทำงาน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้สำเร็จอยู่เสมอ ผู้บริหารปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีสำเร็จตามเป้าหมาย และผู้บริหารปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานได้สำเร็จ

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสำเร็จในการทำงาน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ และผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้สำเร็จอยู่เสมอ ข้อที่มี

ระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายพิเศษประสบผลสำเร็จ นำความก้าวหน้าและชื่อเสียงมาสู่สถานศึกษา

4.2.3 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ใน ระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหาร ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมงานขอคำปรึกษา แนะนำในการปฏิบัติงาน จากผู้บริหาร และผู้บริหารได้รับคำยกย่องชมเชยจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ข้อที่มี ระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ได้รับการยอมรับ จากผู้บังคับบัญชาขั้นต้น

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ใน ระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหาร ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมงานขอคำปรึกษา แนะนำในการปฏิบัติงาน จากผู้บริหาร และผู้บริหารได้รับคำยกย่องชมเชยจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ข้อที่มี ระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น ได้มอบหมาย งานพิเศษนอกเหนือจากงาน ในหน้าที่ให้ผู้บริหารปฏิบัติ

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการยอมรับนับถือ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหาร ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมงานขอคำปรึกษา แนะนำ ในการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร และผู้บริหารได้รับคำยกย่องชมเชยจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของผู้บริหาร ได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาขั้นต้น

4.2.4 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารยึดมั่นว่าระบบคุณธรรมมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ งานที่ผู้บริหารปฏิบัติ มีโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพิ่มพูนทักษะ การปฏิบัติงาน และงานที่ผู้บริหารปฏิบัติ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารได้รับความก้าวหน้า ในตำแหน่งหน้าที่ ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารได้รับการสนับสนุนให้เข้า ฝึกอบรม สัมมนาหรือศึกษาค่

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหาร ได้รับการสนับสนุนให้เข้าฝึกอบรม สัมมนาหรือศึกษาค่ งานที่ผู้บริหารปฏิบัติมีโอกาที่จะ ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพิ่มพูนทักษะ การปฏิบัติงาน และผู้บริหารมีโอกาได้รับการสนับสนุนให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ข้อที่มีระดับ ความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารยึดมั่นว่า ระบบคุณธรรมมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารก้าวหน้า ในตำแหน่งหน้าที่

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารยึดมั่นว่า ระบบคุณธรรมมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่ งานที่ผู้บริหารปฏิบัติ มีโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพิ่มพูนทักษะ การปฏิบัติงาน และงานที่ผู้บริหารปฏิบัติ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารได้รับความก้าวหน้า ในตำแหน่งหน้าที่ ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารได้รับการสนับสนุนให้เข้า ฝึกอบรม สัมมนาหรือศึกษาค่

4.2.5 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารสามารถ ปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนด ผู้บริหารได้รับการไว้วางใจในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา

ชั้นต้น และผู้บริหารมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการทำงานพิเศษนอกเหนือจากงานประจำร่วมกับหน่วยงานอื่น ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้นให้ปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ด้านความรับผิดชอบ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารมีอิสระในการตัดสินใจและแก้ปัญหาในงานที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารได้รับการไว้วางใจในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น และผู้บริหารมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการทำงานพิเศษนอกเหนือจากงานประจำร่วมกับหน่วยงานอื่น ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้นให้ปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

สถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารมีอิสระในการตัดสินใจและแก้ปัญหาในงานที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนด และผู้บริหารได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้นให้ปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ

4.2.6 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านลักษณะของงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ งานในหน้าที่ที่ผู้บริหารรับผิดชอบตรงกับความรู้ ความสามารถ ผู้บริหารได้ร่วมวางแผนงานที่ปฏิบัติโดยใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ จนบรรลุผลสำเร็จ และงานที่ผู้บริหารปฏิบัติ มีการวางแผนและจัดระบบไว้ชัดเจน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ งานในหน้าที่ที่ผู้บริหารปฏิบัติ ต้องอาศัยเทคนิคและความรู้ที่ทันสมัย

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะของงาน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ งานในหน้าที่ที่ผู้บริหารรับผิดชอบตรงกับความรู้ ความสามารถ งานที่ผู้บริหารปฏิบัติ มีการวางแผนและจัดระบบไว้ชัดเจน และผู้บริหารได้ร่วมวางแผนงานที่ปฏิบัติโดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ จนบรรลุผลสำเร็จ ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ งานในหน้าที่ที่ผู้บริหารปฏิบัติต้องอาศัยเทคนิคและความรู้ที่ทันสมัย

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านลักษณะของงาน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ งานในหน้าที่ที่ผู้บริหารรับผิดชอบตรงกับความรู้ ความสามารถ ผู้บริหารได้ร่วมวางแผนงานที่ปฏิบัติ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ จนบรรลุผลสำเร็จ และงานที่ผู้บริหารปฏิบัติมีการวางแผนและจัดระบบไว้ชัดเจน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ งานในหน้าที่ที่ผู้บริหารปฏิบัติ ต้องอาศัยเทคนิคและความรู้ที่ทันสมัย

4.2.7 **บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา** มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารได้รับความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินเดือนและสวัสดิการต่างๆ ที่ได้รับ เงินเดือนของผู้บริหารมีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่ผู้บริหารปฏิบัติ และเงินเดือนของผู้บริหารเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเหมาะสม

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเหมาะสม

ผู้บริหารได้รับความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินเดือนและสวัสดิการต่างๆ ที่ได้รับ และเงินเดือนของผู้บริหารเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ เงินเดือนของผู้บริหารมีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่ผู้บริหารปฏิบัติ

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารได้รับความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินเดือนและสวัสดิการต่างๆ ที่ได้รับ เงินเดือนของผู้บริหารมีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่ผู้บริหารปฏิบัติ และเงินเดือนของผู้บริหารเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเหมาะสม

4.2.8 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ด้านนโยบายและการบริหาร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์และนโยบายในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นกระจายงานให้ผู้บริหารอย่างเหมาะสม และผู้บริหารได้รับการแนะนำช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านนโยบายและการบริหาร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์และนโยบายการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นกระจายงานให้ผู้บริหารอย่างเหมาะสม และผู้บริหารได้รับการแนะนำช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านนโยบายและการบริหาร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูง ไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหาร ได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์และนโยบายในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นกระจายงานให้ผู้บริหารอย่างเหมาะสม และผู้บริหารได้รับการแนะนำ ช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

4.2.9 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูง ไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ บุคลากรในสถานศึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน บุคลากรในสถานศึกษามีความเคารพซึ่งกันและกัน และความสามัคคีของบุคลากรในการปฏิบัติงานร่วมกัน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีโอกาสนพบปะสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงาน

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูง ไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ บุคลากรในสถานศึกษามีความเคารพซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมีโอกาสนพบปะสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงาน และความสามัคคีของบุคลากรในการปฏิบัติงานร่วมกัน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูง ไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ บุคลากรในสถานศึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน บุคลากรในสถานศึกษามีความเคารพซึ่งกันและกัน และความสามัคคีของบุคลากรในการปฏิบัติงานร่วมกัน ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีโอกาสนพบปะสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงาน

4.2.10 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความสะอาด ปราศจากมลภาวะ สถานศึกษามีการจัดบริเวณเป็นสัดส่วน สะดวกต่อการปฏิบัติงาน และการจัดวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อปฏิบัติงานในสถานศึกษา ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมในการปฏิบัติงาน

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความสะอาด ปราศจากมลภาวะ สถานศึกษามีการจัดบริเวณเป็นสัดส่วน สะดวกต่อการปฏิบัติงาน และการจัดวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อปฏิบัติงานในสถานศึกษา ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ สภาพของสถานศึกษามีส่วนกระตุ้นให้เกิดการทำงาน

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความสะอาด ปราศจากมลภาวะ สถานศึกษามีการจัดบริเวณเป็นสัดส่วน สะดวกต่อการปฏิบัติงาน และการจัดวัสดุ ครุภัณฑ์เพื่อปฏิบัติงานในสถานศึกษา ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมในการปฏิบัติงาน

4.2.11 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านการปกครองบังคับบัญชา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี ความพึงพอใจในการปกครองบังคับบัญชาของผู้บริหารกับบุคลากรในสถานศึกษา และความสนิทสนมเป็นกันเองระหว่างผู้บังคับบัญชาชั้นต้น

กับผู้บริหาร ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นยกย่อง ชมเชย ผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารอยู่เสมอ

พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี ความพึงพอใจในการปกครองบังคับบัญชาของผู้บริหาร กับบุคลากรในสถานศึกษา และความสนิทสนมเป็นกันเองระหว่างผู้บังคับบัญชาชั้นต้น กับผู้บริหาร ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นยกย่อง ชมเชย ผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารอยู่เสมอ

ครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการปกครองบังคับบัญชา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี ความสนิทสนมเป็นกันเองระหว่างผู้บังคับบัญชาชั้นต้น กับผู้บริหาร และความพึงพอใจในการปกครองบังคับบัญชาของผู้บริหารกับบุคลากร ในสถานศึกษา ข้อที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นยกย่อง ชมเชย ผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารอยู่เสมอ

4.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ที่มีต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 สรุปได้ดังนี้ คือ

ผู้บริหาร และครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

5. อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ที่มีต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่า มีประเด็นน่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.1 จากผลการศึกษาที่พบว่า บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 9 ด้าน และปานกลางอีก 1 ด้าน สอดคล้องกับผลการศึกษาของอศุฉย์ คำจันทร์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยกระตุ้น และปัจจัยจูงใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของชลิต พูลศิลป์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจในการทำงานตามปัจจัยกระตุ้น โดยรวม และทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังสถานศึกษามากขึ้น โดยยกฐานะให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน มีฐานะเป็นนิติบุคคล แม้จะยังขาดความชัดเจนในบางเรื่อง ประกอบกับได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มีทิศทางหรือแนวโน้มที่จะได้รับการเพิ่มพูนวิทยฐานะ และพัฒนาสู่วิชาชีพชั้นสูง และรัฐบาล มีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สถานศึกษามากขึ้น มีการเพิ่มค่าวัสดุรายหัวของผู้เรียน มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อสื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา เช่น จัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ให้แก่สถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และมีการกำหนดนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา เพื่อยกระดับให้สถานศึกษาทุกแห่งสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีคุณภาพ และมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมทั้ง ปัจจุบันสถานศึกษาบางแห่งได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีศักยภาพในการบริหารจัดการมากขึ้น ดังนั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน

ในสถานศึกษา จึงมีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก นั่นเอง

5.2 จากผลการศึกษาที่พบว่า บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการศึกษาของอดุลย์ คำจันทร์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ในด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวัดไชยสง (Vatthaisong, 1972 : 468) ที่พบว่า ครูอาจารย์ ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเป็นความพึงพอใจในลำดับต้น และเป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อเรียงลำดับข้อที่มีระดับความพึงพอใจจากสูงไปหาค่า 3 อันดับแรก คือ บุคลากรในสถานศึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการปฏิบัติงาน บุคลากรในสถานศึกษาให้ความเคารพซึ่งกันและกัน และความสามัคคีของบุคลากรในการปฏิบัติงานร่วมกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 นั้น ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก ซึ่งมีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาจำนวนไม่มากนัก และสถานศึกษาส่วนใหญ่ ตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบท จึงทำให้การปฏิบัติงาน มีลักษณะของเครือญาติและความเป็นสังคมชนบทที่ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล พึงพาอาศัยซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี ดังนั้น จึงทำให้มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง และจากเหตุผลดังกล่าว ส่งผลทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษามีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาด้านนี้สูงที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ

5.3 จากผลการศึกษาที่พบว่า บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้านนโยบายและการบริหาร เป็นด้านที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ และอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลจากการศึกษาวิจัยของ อนงค์ จุลหา (2547 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียน เอกชน ในเขตการศึกษา 4 พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ด้านนโยบายและการบริหาร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยทำการศึกษา เป็นระยะเริ่มต้นที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 มีการหลอมรวมหน่วยงานทางการศึกษา

ภายในกระทรวงศึกษาธิการขึ้นใหม่ ประกอบกับ มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังสถานศึกษามากขึ้น โดยยกฐานะให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งล้วนส่งผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง เพราะการดำเนินงานต่างๆ นั้น ยังขาดความชัดเจนกับนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ ที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน นอกจากนี้ การกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวข้องกับด้านการบริหารงานบุคคลนั้น ในบางเรื่องกระทรวงศึกษาธิการ ไม่ได้มอบอำนาจให้สถานศึกษาโดยตรง กล่าวคือ บางเรื่องต้องผ่านความเห็นชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นเพียงแค่เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาเท่านั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 56) ทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขาดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน ประกอบกับ ช่วงเวลาดังกล่าวได้เกิดกระแสในเรื่องของการถ่ายโอนภารกิจในการจัดการศึกษาไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแผนการกระจายอำนาจ โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมที่จะรับ นอกจากนี้ กฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องยังขาดความชัดเจน ด้วยเหตุผลดังกล่าว บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จึงมีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านนี้ต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดนโยบาย ระเบียบและแนวปฏิบัติให้ชัดเจน ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอน ให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาทราบ ให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือ เมื่อประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน และจัดให้มีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง มีการกระจายงาน หรืออำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบ ให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรง

5.4 จากผลการศึกษาที่พบว่า บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง ระหว่างผู้บริหาร และครู มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของอดุลย์ คำจันทร์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยรวม แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยก้ำจุน และสอดคล้องกับผลการศึกษา

ของอนุสิทธิ์ เพชรสัมฤทธิ์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ผู้บริหาร และครูผู้ปฏิบัติการสอน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหาร ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงาน ด้านสถานภาพหรือเกียรติภูมิของงาน และตำแหน่ง ด้านความรับผิดชอบและปริมาณงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน ที่เป็นเช่นนี้นั้นแสดงว่า ตำแหน่งที่แตกต่างกัน ทำให้มีบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ แตกต่างกัน ดังนั้น จึงส่งผลทำให้มีมุมมองหรือมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน รวมถึง ความคิดเห็นที่มีต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้วย และเป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตนเองสูงกว่าครูในทุกด้าน ยกเว้น ในด้านเงินเดือนและสวัสดิการเท่านั้น ที่ครูมีความคิดเห็นต่อระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สูงกว่าผู้บริหารเอง และเป็นด้านที่ผู้บริหารมีความพึงพอใจต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร เห็นว่า รายได้และสวัสดิการที่ได้รับอยู่ในขณะนี้ ยังไม่เหมาะสมกับหน้าที่ และปริมาณงานที่รับผิดชอบ ประกอบกับ สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ค่าครองชีพสูงขึ้นมาก แต่หากเงินเดือนของผู้บริหารปรับขึ้นเพียงเล็กน้อย การเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีก็มีข้อจำกัด และงบประมาณเกี่ยวกับสวัสดิการก็มีไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น ขณะที่ครูเอง เห็นว่าเงินเดือนผู้บริหารสูงกว่าตนเองมากอยู่แล้ว และผู้บริหารบางคนนอกจากได้รับเงินเดือน ยังได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือเงินวิทยฐานะด้วย ดังนั้น ผู้บริหารน่าจะพึงพอใจในระดับหนึ่ง

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบว่า บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านนโยบายและการบริหาร ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้ คือ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

6.1.1 หน่วยงานต้นสังกัด ควรกำหนดนโยบาย ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ชัดแจ้ง แนะนำ ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา รวมทั้ง ควรมีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ไปยังสถานศึกษาโดยตรงในทุกด้าน เพื่อให้สถานศึกษาได้มีความเป็นอิสระ คล่องตัว ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

6.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุน การบริหารงาน ของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การจัดให้มีคณะทำงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือ นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง การจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามนโยบาย เป็นต้น

6.1.3 การเพิ่มพูนสมรรถภาพหรือประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษานั้น หน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้เกี่ยวข้อง ควรคำนึงถึงความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน เป็นปัจจัยประกอบการพิจารณาวางแผน กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้วย

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อให้ ได้ข้อเสนอเทศนำไปสู่การวางแผน กำหนดนโยบาย ในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานต่อไป

6.2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กับสัมฤทธิ์ผลของงานหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อเสนอเทศนำมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

6.2.3 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผ่านการใช้เครื่องมืออย่างหลากหลาย เช่น การสังเกต และการสัมภาษณ์ เพื่อเปิด โอกาสให้กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์กับผู้วิจัย และผู้วิจัย สามารถสร้างความเข้าใจในคำถามและคำตอบกับกลุ่มตัวอย่าง ได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะทำได้ ข้อมูลที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น นอกจากนี้ อาจทำให้ได้ข้อค้นพบใหม่ที่เป็นประโยชน์